

04-05-2021

EMN-2017-00658

NOTAT

Ny rapport om lokalbanernes investeringsbehov

De 14 lokalbaner i Danmark er en livsnerve i de områder, hvor de hvert år transporterer 17 mio. personer til arbejde, uddannelse mm. Banerne binder land og by sammen og understøtter i høj grad mobiliteten i landområderne.

Rambøll har for Danske Regioner opdateret den statslige analyse af investeringsbehovet for lokalbanerne fra 2017.

Analysen viser, at der i perioden 2021-2035 kommer udgifter til investeringer i infrastruktur og nye tog på i alt 8,5 mia. kr. Hovedparten skal gå til spor og sporombygning. Det skyldes primært, at cirka 75 pct. af sporene i perioden opnår en alder på 40-45 år og derfor skal udskiftes. En del af togsættene vil i perioden 2021-35 nå en alder på 30 år, hvor de forventes at være udtjente.

Det fremgår også af analysen, at lokalbanerne lige nu er i god stand, bortset fra Østbanen.

Investeringsbehovet fremadrettet er imidlertid så stort, at det ikke kan håndteres inden for regionernes eksisterende økonomi. Danske Regioner har ved gentagne økonomiforhandlinger peget behovet for nye midler til at dække investeringsbehovet, og i de sidste to økonomiforhandlinger har regeringen henvist til infrastrukturforhandlingerne.

Allerede da investeringstilskuddet blev fastlagt i 2000, var man klar over, at det kun kunne dække investeringerne frem til 2010. I dag går størstedelen af investeringstilskuddet derfor også til at dække renter og afdrag på allerede optagne lån. Trafikminister Jacob Buksti skrev i 2000 om det investeringstilskud regionerne modtager i dag, som er beregnet til at dække investeringer 2000-2009: 'Foreligger der yderligere investeringer efter denne periode vil omkostningerne hertil ligge ud over det forudsatte investeringstilskud.'

I Rambølls analyse er perioden 2021-2035 beskrevet med et basisscenarie, der alene omfatter nødvendige investeringer for at fortsætte driften af lokalbanerne. I forhold til fornyelsen af togmateriel er det forudsat, at der anvendes nul-emissions tog, når de udskiftes, jf. Danske Regioners klimaaftale med regeringen, december 2020.

Basisscenariet indeholder fire elementer, der ikke var med i den tidligere statslige analyse (2017-2026) nemlig materielinvesteringer, nyt sikringsanlæg, ladeinfrastruktur til batteritog og Odderbanen.

Danske Regioner vil finansieringsmæssigt foreslå en opdeling i perioderne 2021-2026 og 2027-2035, da der lige efter 2026 er en markant stigning i investeringsbehovet.

Danske Regioner foreslår, at:

- Regionerne tilføres yderligere 124/95 mio. kr. årligt til investeringerne i perioden 2021-26, alt efter gældende låneregler (25 eller 40 års lån). Det vil løse det akutte finansieringsproblem på bl.a. Østbanen og andre baner i perioden.
- Det aftales, at regeringen og regionerne i fællesskab ser på, hvordan investeringsudfordringerne i lokalbanerne løses fremadrettet således, at der i god tid inden 2027 er en aftale på plads, der løser lokalbanernes investeringsudfordringer 2027-2035.
- Lånebekendtgørelsen ændres, så der kan optages 40-årige lån til infrastrukturinvesteringer mod i dag 25-årige lån. Det vil reducere det årlige finansieringsbehov fra 124 mio. kr. årligt i perioden 2021-2026 til 95 mio. kr.

Rambøll har beregnet det gennemsnitlige årlige Investeringsbehov for hele perioden 2021-2035 til 436 mio. kr. Med 40-årige lån til infrastrukturfornyelsen vil beløbet være 337 mio. kr. Det årlige tilskudsbehov vil blive reduceret, når regionernes/lokalbanernes nuværende gældsbyrde afvikles fra 2031 og fremefter. Regionerne/lokalbanerne har i dag årlige renter og afdrag på gæld på ca. 100 mio. kr.